

**ВСП «ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ»**

З В І Т

Назва практики	<u>Практична підготовка : виробнича практика</u>
Циклова комісія	<u>Економіки, управління та адміністрування</u>
Галузь знань	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u>
Спеціальність	<u>051 Економіка</u>
Освітньо-професійна програма	<u>Економіка підприємства</u>
Прізвище, ім'я, по батькові здобувача	<u>Довгопол Сергій Олександрович</u>
Курс, академічна група	<u>2 курс, група Е-23</u>

Харків, 2025

Календарний графік проходження виробничої практики

№ з/п	Назва робіт	Тижні проходження практики			Відмітки про виконання
		1	2	3	
1	Організаційно-економічна характеристика об'єкту практики	+			Виконано
2	Аналіз майнових ресурсів підприємства	+			Виконано
3	Економічна оцінка оборотності активів (матеріальних ресурсів) підприємства		+		Виконано
4	Аналіз основних засобів та їх використання		+		Виконано
5	Дослідження процесу формування витрат і прибутків			+	Виконано
6	Складання та захист звіту			+	Виконано

Керівник практики:

викладач циклової комісії Капіталіна ГУРОВА
(посада, ім'я, прізвище)

Зміст

1. Основна частина
2. Висновки
3. Список використаних джерел

1. Основна частина

Організаційно-економічна характеристика об'єкту практики.

Об'єктом дослідження є Державна акціонерна холдингова компанія "Артем", яка є правонаступником усіх прав і обов'язків державного підприємства "Київське виробниче об'єднання імені Артема". ДАХК "АРТЕМ" (надалі - Компанія) заснована Міністерством машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28.09.1996 №1181. Злиття, поділу, приєднання, перетворення, виділу в звітному періоді не відбувалось.

Компанія створена шляхом об'єднання у її статутному капіталі майна державного підприємства "Київське виробниче об'єднання імені Артема" і контрольних пакетів акцій наступних підприємств: 1. ПрАТ "Проектно-виробнича фірма "Макрос" (04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 2. ПрАТ "Завод електрохімічних покриттів" (04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10) 3. ПрАТ "Артемполімер"(04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 4. ПрАТ "Науково-технічний випробувальний центр "Спектр-Т" (04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 5. ПрАТ "Завод "Артеммаш" (04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 6. ПрАТ "Завод "Артемзварювання" (04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 7. ПрАТ "Інструментальний завод"(04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 8. ПрАТ "Авіаційно-транспортне підприємство "Артем-Авіа" (04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 9. ПрАТ "Завод "Артемполізварювання" (04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 10. ПрАТ "Артем - контакт" (04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 11. ПрАТ "Завод "Універсал-А" (04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 12. ПрАТ "Завод "Русав" (04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 13. ПрАТ "Виробничо-комерційна фірма "АС" (04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 14. ПрАТ "Деревообробний завод "Явір" (04050 м.Київ, вул.Мельникова, 2/10). 15. ПрАТ "Вишнівський ливарно-ковальський завод" (08132, Київська обл., м.Вишневе, вул.Ломоносова). Протягом звітного періоду в організаційній структурі ДАХК "АРТЕМ" змін не відбувалось.

Середньооблікова чисельність штатних працівників - 2 061 особа, середня чисельність позаштатних працівників та осіб, які працюють за сумісництвом - 35 осіб, чисельність працівників, які працюють на умовах неповного робочого часу (дня, тижня) - 297 осіб. Фонд оплати праці 273 911,6 тис.грн. Фонд оплати праці збільшився на 91 305,4 тис.грн. порівняно з попереднім роком.

Компанія веде бухгалтерський облік господарських операцій щодо майна і результатів своєї діяльності в натуральних одиницях і в узагальненому грошовому виразі шляхом безперервного документального, взаємопов'язаного їх відображення. Бухгалтерський облік господарських операцій здійснюється методом подвійного запису згідно з Планом рахунків бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік ведеться в автоматизованому режимі за допомогою бухгалтерської комп'ютерної програми "1С: Управління виробничим підприємством для України".

Облікова політика Компанії розроблена та затверджена керівництвом Компанії відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ, а також МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», який застосовується Компанією раніше дати набрання чинності. Компанія обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

Компанія визнає матеріальний об'єкт основним засобом, якщо він утримується з метою використання його у процесі своєї діяльності, надання послуг, або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року та вартість яких більше 20 тис. грн. Компанія оцінює основні засоби за собівартістю придбання. У подальшому основні засоби оцінюються за їх собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності. Дооцінка, яка входить до складу власного капіталу, при списанні

основних засобів переноситься до нерозподіленого прибутку. Амортизація основних засобів розраховується прямолінійним методом згідно із строками корисного використання (експлуатації) для кожного об'єкту: - будівлі - 20 років; - споруди - 15 років; - передавальні пристрої -10 років; - машини та обладнання –2-5 років; - транспортні засоби - 5 років; - інструменти, прилади, інвентар, меблі -4 роки; - інші основні засоби –4 -12 років. Капітальні вкладення в основні засоби амортизуються протягом терміну їх корисного використання. Амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання з наступного місяця після введення в експлуатацію. Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу, або на дату, з якої припиняють визнання активу.

Основною продукцією, що виробляє Компанія, є: - авіаційні керовані ракети; - протитанкові керовані ракети; - комплекси автоматичної перевірки і підготовки до використання усіх видів авіаційних керованих засобів ураження; - агрегати, прилади та обладнання для усіх типів авіаційних літальних апаратів; - інвалідна техніка. Основними ринками збуту Компанії є підприємства України, ближнього та дальнього зарубіжжя.

У вітчизняній економіці залишаються ознаки ринку, що розвивається. Ці ознаки включають недостатньо розвинену ділову інфраструктуру та відсутність стабільної нормативної бази, що регулює діяльність підприємств, обмежену конвертованість та схильність до інфляції національної валюти та водночас наявність численних засобів контролю валютних операцій, низький рівень ліквідності на ринках капіталу. Уряд вживає заходів для вирішення цих питань, однак до цього часу йому не вдалося запровадити реформи, необхідні для створення стабільної банківської, правової та регуляторної систем, що існують у країнах з більш розвинутою ринковою економікою. Внаслідок цього, операціям в Україні притаманні ризики, яких не існує в умовах більш розвинених ринків. Компанія може наражатись на фінансові ризики у зв'язку зі зміною цін на певні види послуг. Компанія не очікує на значне зниження цін на послуги у передбачуваному майбутньому. Компанія переглядає перспективи щодо цін регулярно в ході розгляду необхідності активного управління фінансовим ризиком.

За оцінкою фахівців Компанія не має ризиків ліквідності.

Аналіз майнових ресурсів підприємства можна розподілити на такі етапи:

- 1) вертикальний аналіз активів;
- 2) горизонтальний аналіз активів;
- 3) оцінка співвідношення темпів зростання активів, чистого доходу та чистого прибутку («золоте правило економіки»).

Результати горизонтального і вертикального аналізу доцільно представити за формою табл. 1.

Таблиця 1

Склад і структура активів на підприємстві

Найменування активу	Початок періоду		Кінець періоду		Відхилення	
	Сума, тис. грн.	%	Сума, тис. грн.	%	Сума, тис. грн.	%
Необоротні активи	344828	21,8	455085	23,5	+110257	+1,7
Оборотні активи – всього	1237647	78,2	1485189	76,5	+247542	-1,7
У тому числі:						
запаси	543472	43,9	921994	62,1	+378522	+18,2
дебіторська заборгованість	311047	25,1	217345	14,6	-93702	-10,5
грошові кошти та поточні фінансові інвестиції	369612	29,9	343302	23,1	-26310	-6,8
інші оборотні активи	13516	1,1	2548	0,2	-10968	-0,9
Разом	1582475	100	1940274	100	+357799	–

Оптимальність нарощення активів підприємства визначається за допомогою порівняння темпів приросту активів (T_A) з темпами приросту чистого доходу ($T_{чд}$) та темпами приросту чистого прибутку ($T_{чп}$):

$$100\% < T_A < T_{чд} < T_{чп} \quad (1)$$

де $100\% < T_A$ показує, що підприємство нарощує економічний потенціал і масштаби своєї діяльності;

$T_A < T_{чд}$ свідчить про те, що виручка зростає швидше від економічного потенціалу. З цього можна зробити висновок про підвищення інтенсивності використання ресурсів на підприємстві;

$T_{чд} < T_{чп}$ означає, що прибуток зростає швидше від обсягів реалізації і сукупного капіталу внаслідок підвищення рівня рентабельності продажів.

Порівняння темпів росту оформимо в таблицю (табл. 2).

Таблиця 2

Темпи приросту активів та фінансових результатів підприємства

Показник, тис. грн	За звітний період, тис. грн	За попередній період, тис. грн	Темп росту, %
Чистий дохід (Ф. 2)	472862	1406049	33,6
Активи (Ф. 1)	1940274	1582475	122,6
Чистий прибуток (збиток) (Ф. 2)	26474	60081	44,1

В умовах інфляції доцільно розглянути також темпи зростання обсягу виробництва. Якщо темпи приросту чистого прибутку більші за темпи приросту активів, а темпи приросту обсягу менші, то підвищення ефективності використання активів відбулося тільки за рахунок зростання цін на продукцію.

Економічна оцінка оборотності активів (матеріальних ресурсів) підприємства знаходиться в безпосередній залежності від того, наскільки швидко кошти, вкладені в активи, перетворюються в реальні гроші. Ефективність управління активами (матеріальними ресурсами) характеризується такими загальними показниками:

- коефіцієнт оборотності (Turnover Ratio) – відношення чистого доходу до середньорічної вартості активів;
- тривалість одного обороту активів (Collection) – коефіцієнт оборотності, визначений у днях;
- коефіцієнт закріплення оборотних коштів (Fixation ratio) – обернений коефіцієнту оборотності.

До найбільш поширених коефіцієнтів оборотності відносяться:

- оборотність усіх активів;
- оборотність постійних (необоротних) активів;
- оборотність оборотних активів;
- оборотність робочого капіталу (табл. 3).

Таблиця 3

Показники оборотності активів

Показник	Алгоритм розрахунку	Джерела інформації	Характеристика
Оборотність усіх активів (К _{оА}), оборотів	Чистий дохід	Ф.2, Ф. 1	Скільки отримано чистого доходу на одиницю коштів, інвестованих в активи. Позитивним є зростання
	Середні активи		
	Чистий дохід	Ф.2, Ф. 1	Скільки чистого доходу припадає на

Оборотність постійних активів (фондовіддача) ($K_{опа}$), оборотів	Середні постійні активи		одиницю постійних активів. Позитивним є зростання
Оборотність робочого капіталу ($K_{орк}$), оборотів	Чистий дохід	Ф.2, Ф. 1	Скільки чистого доходу припадає на одиницю робочого капіталу. Позитивним є зростання
	Середній робочий капітал		
Оборотність оборотних активів ($K_{ооба}$), оборотів	Чистий дохід	Ф.2, Ф. 1	Скільки чистого доходу припадає на одиницю оборотних активів. Позитивним є зростання
	Середня величина оборотних активів		

За оцінками фахівців при ефективному управлінні фінансами підприємство може одержати економію на 50 % за рахунок ефективного управління запасами, на 40 % – за рахунок управління запасами готової продукції і дебіторською заборгованістю і на 10 % – за рахунок управління технологічним циклом.

Отже основними показниками оборотності активів є: оборотність запасів та оборотність дебіторської заборгованості (табл. 4).

Таблиця 4

Показники оборотності оборотних активів

Показник	Алгоритм розрахунку	Характеристика показника
Оборотність оборотних активів ($K_{ооба}$), оборотів	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середня величина оборотних активів}}$	Скільки чистого доходу припадає на одиницю оборотних активів. Позитивним є зростання
Тривалість одного обороту оборотних засобів (ТО), днів	$360 / K_{ооба}$	Період, протягом якого оборотні активи трансформуються в кошти. Позитивним є зменшення
Оборотність запасів ($K_{оз}$), оборотів	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середні запаси або Собівартість реалізованої продукції}} \cdot \frac{1}{\text{Середні запаси}}$	Кількість оборотів коштів, інвестованих в запаси. Позитивним є зростання
Тривалість одного обороту запасів (ТЗ), днів	$360 / K_{оз}$	Період, протягом якого запаси трансформуються в кошти. Позитивним є зменшення
Оборотність дебіторської заборгованості ($K_{од}$), оборотів	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середня дебіторська заборгованість}}$	У скільки разів чистий дохід перевищує середню дебіторську заборгованість. Позитивним є зростання
Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості (ТД), днів	$360 / K_{од}$	Середній період погашення дебіторської заборгованості. Позитивним є зменшення

При визначенні оборотності запасів більше підходить у чисельнику ставити собівартість реалізації, оскільки ці показники зіставляються. За умови бурхливого зростання підприємства доцільно використовувати не середню суму запасів, а суму запасів на кінець періоду, оскільки запаси постійно зростають для забезпечення зростання обсягів реалізації.

Результати розрахунків занесемо в табл. 5.

Таблиця 5

Результати розрахунків показників оборотності

Показники	Початок періоду	Кінець періоду	Відхилення
Оборотність усіх активів ($K_{оа}$), оборотів	$1406049/1582475=0,888$	$472862/1940274=0,244$	-0,644
Оборотність постійних активів (фондовіддача) ($K_{опа}$), оборотів	$1406049/344828=4,077$	$472862/455085=1,039$	-3,038

Оборотність оборотних активів (К _{обА}), оборотів	1406049/1237647=1,136	472862/1485189=0,319	-0,817
Тривалість одного обороту оборотних активів (ТО), днів	360/1,136=316,901	360/0,319=1128,527	+811,626
Оборотність запасів (К _{оз}), оборотів	1406049/543472=2,587	472862/921994=0,513	-2,074
Тривалість одного обороту запасів (ТЗ), днів	360/2,587=139,157	360/0,513=701,754	+562,597
Оборотність дебіторської заборгованості (К _{од}), оборотів	1406049/311047=4,520	472862/217345 =2,176	-2,344
Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості (ТД), днів	360/4,520=79,64	360/2,176=165,441	+85,801

Аналіз основних засобів та їх використання розпочинають з економічної оцінки забезпеченості підприємства основними засобами за загальним обсягом, складом та структурою.

Інформація по основних засобах виробничого і невиробничого призначення АТ "ОПЗ" зазначена в звітності за МСФЗ. На балансі Товариства знаходяться будівлі, споруди, машини та обладнання, які використовуються для основних видів діяльності згідно з статутом Товариства. Крім цього Товариство наділено основними засобами на праві господарського відання, які не входять до статутного капіталу. Вартість основних засобів Товариства актуалізована за результатами оцінки, проведеної зовнішнім незалежним оцінювачем.

Розрахувати показники технічного стану основних засобів можна за наступними формулами:

Коефіцієнт зносу основних засобів – характеризує зношеність основних засобів.

$$K_z = 3 * 100 / ПВ, \quad (2)$$

де 3 – сума зносу основних засобів;

ПВ – первісна вартість основних засобів.

Коефіцієнт придатності основних засобів – виявляє, яку частку складає їх залишкова вартість від первісної вартості.

$$K_{п} = (ПВ - 3) * 100 / ПВ. \quad (3)$$

Коефіцієнти фізичного зносу основних засобів та коефіцієнти придатності обчислюються на початок та кінець періоду і порівнюються між собою.

З'ясувати яка модель обліку основних засобів і який метод їхньої амортизації застосовується на підприємстві.

Наступним етапом економічного дослідження основних засобів є розрахунок показників ефективності використання основних засобів:

Фондовіддача (Фв) – показник, що відображає ефективність використання основних засобів і характеризує скільки гривень реалізованої продукції приходить на 1 гривню вкладених основних засобів.

$$Ф_v = ЧД / ОЗ, \quad (4)$$

де ЧД – сума чистого доходу від реалізації продукції;

ОЗ – середня вартість основних засобів за залишковою вартістю.

Фондомісткість (Фм) – показник потреби основних засобів для забезпечення виконання одиниці обсягу роботи. Характеризує, скільки грн. основних засобів припадає на кожну гривню чистого доходу підприємства.

$$\Phi_{\text{м}} = \text{ОЗ} / \text{ЧД.}$$

(5)

Результати розрахунків показників доцільно занести у таблицю (табл. 6).

Таблиця 6

Результати розрахунків показників технічного стану та ефективності використання основних засобів

Показники	Початок періоду	Кінець періоду	Відхилення
Коефіцієнт зносу основних засобів (Кз), %	182137/460835*100=39,522	196690/591082*100=33,276	-6,247
Коефіцієнт придатності основних засобів, (Кп), %	278698/460835*100=60,478	394392/591082*100=66,724	+6,246
Фондовіддача (Фв)	1406049/278698=5,045	472862/394392=1,199	-3,846
Фондомісткість (Фм)	278698/1406049=1,198	394392/4728621=0,083	-1,115

Дослідження процесу формування витрат і прибутків проводиться методом порівняння фактичних даних за звітний період з фактичними даними за попередній період на основі Форми № 2 «Звіту про фінансові результати підприємства».

Завдання аналізу:

- оцінити темпи зростання прибутку у цілому та окремих її складових;
- виявити фактори, що впливають на зміни прибутку та визначити рівень їх впливу;
- оцінити рівень рентабельності підприємства;
- виявити резерви збільшення прибутку.

Результати розрахунків аналізу фінансових результатів наведені в таблиці 7.

Основні завдання аналізу (оцінки) рентабельності:

- оцінити ефективність діяльності підприємства на поточний момент;
- виявити зміни рентабельності протягом певного періоду;
- визначити резерви зростання рентабельності.

Таблиця 7

Факторний аналіз фінансових результатів

Показники	Попередній (базисний) рік	Звітний рік	Зміни	Темп росту (зниження)
1. Виручка від реалізації продукції без врахування ПДВ, акцизного збору та інших вирахунків із доходів	1406049	472862	-933187	33,6
2. Собівартість реалізованої продукції	985317	250375	-734942	25,4
3. Адміністративні витрати	55663	77867	+22204	139,9
4. Витрати на збут	350525	30359	-320166	8,7
5. Інші операційні доходи	156247	74059	-82188	47,4
6. Інші операційні витрати	113842	212895	+99053	187,0
7. Фінансовий результат від операційної діяльності	56949	-24575	-81524	-
8. Дохід від участі в капіталі	0	0	-	-
9. Інші фінансові доходи	7680	3594	-4086	46,8
10. Інші доходи	97929	102295	+4366	104,5
11. Фінансові витрати	56682	43379	-13303	76,5
12. Втрати від участі в капіталі	0	0	-	-
13. Інші витрати	30	409	+379	1363,3
14. Фінансовий результат до оподаткування	105846	37526	-68320	35,5
15. Витрати (дохід) з податку на прибуток	-45765	-11052	+34713	-
16. Чистий прибуток	60081	26474	-33607	44,1

Визначення резервів збільшення прибутку базується на науково обґрунтованій методиці розробки заходів з їх мобілізації.

У процесі виявлення резервів виділяють три етапи:

- 1) аналітичний – на цьому етапі виявляють і кількісно оцінюють резерви;
- 2) організаційний – тут розробляють комплекс інженерно-технічних, організаційних, економічних і соціальних заходів, які повинні забезпечити використання виявлених резервів;
- 3) функціональний – коли практично реалізують заходи і контролюють їх виконання.

2. Висновки

Аналіз складу та структури майнових ресурсів Державної акціонерної холдингової компанії "Артем" (табл. 1) свідчить збільшення його майнових ресурсів. Загальна вартість активів зросла протягом звітного періоду на 357799 тис. грн. Відбулося це як за рахунок оборотних активів, так і необоротних активів. Вартість необоротних активів зросла на 110257 тис. грн., а оборотних - на 247542 тис. грн. Серед оборотних активів зросла тільки величина запасів компанії 378522 тис. грн. Решта складових поточних активів знизилася. А саме: сума дебіторської заборгованості стала меншою на 93702 тис. грн., грошових активів - на 26310 тис. грн., а величина інших оборотних активів - на 10968 тис. грн.

Розглядаючи структуру майнових ресурсів підприємства, ми звернули увагу на те, що більшу частку майна займають оборотні активи (78,2%). Протягом звітного періоду вона зменшилася на 1,7%-их пункти і на кінець року складала 76,5%. Відповідно питома вага необоротних активів була на рівні 21-23%, тобто підприємство більше коштів вкладає в свою поточну діяльність. Розглядаючи структуру оборотних активів, слід відмітити збільшення питомої ваги запасів - на 18,2%-их пункти. Частка дебіторської заборгованості зменшилася (на 10,5%-их пункти) і грошових активів (на 6,8%-их пунктів). Питома вага інших оборотних активів змінилася незначно.

В цілому аналіз майнових ресурсів показав розширення ресурсного потенціалу Державної акціонерної холдингової компанії "Артем" за рахунок як оборотних, так і необоротних активів.

Порівняння темпів росту активів (122,6%) з темпами росту чистого доходу (33,6%), яке наведене у табл. 2, також свідчить про те, що компанія розширює свій ресурсний потенціал і при цьому скорочує обсяги діяльності. Про зниження ефективності господарської діяльності свідчить зменшення майже на 66% кінцевого фінансового результату досліджуваного підприємства. У попередньому році він складав 60081 тис. грн., а у звітному - 26474 тис. грн.

Економічна оцінка оборотності активів (матеріальних ресурсів) підприємства знаходиться в безпосередній залежності від того, наскільки швидко кошти, вкладені в активи, перетворюються в реальні гроші. Проведена нами в таблиці 5 оцінка ефективності управління активами (матеріальними ресурсами) показала зниження оборотності усіх видів активів підприємства. Про це свідчить зменшення коефіцієнтів їх оборотності та збільшення тривалості їх обороту. Взагалі показники швидкості обороту досить низькі, а час обертання активів - великий. В цілому можна зробити висновок про недостатню ефективність використання підприємством окремих видів його оборотних активів в звітному періоді.

Компанія визнає матеріальний об'єкт основним засобом, якщо він утримується з метою використання його у процесі своєї діяльності, надання послуг, або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року та вартість яких більше 20 тис. грн. Компанія оцінює основні засоби за собівартістю придбання. У подальшому основні засоби оцінюються за їх собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності. Дооцінка, яка входить до складу власного капіталу, при списанні основних засобів переноситься до нерозподіленого прибутку.

Амортизація основних засобів розраховується прямолінійним методом згідно із строками корисного використання (експлуатації) для кожного об'єкту: - будівлі - 20 років; - споруди - 15 років; - передавальні пристрої -10 років; - машини та обладнання -2-5 років; - транспортні засоби - 5 років; - інструменти, прилади, інвентар, меблі -4 роки; - інші основні засоби -4 -12 років. Капітальні вкладення в основні засоби амортизуються протягом терміну їх корисного використання. Амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання з наступного місяця після введення в експлуатацію. Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу, або на дату, з якої припиняють визнання активу.

Розрахунки показників технічного стану основних засобів Державної акціонерної холдингової компанії "Артем" (табл. 6) свідчать, що ступінь зносу основних засобів на початок року становила 39,522%. Це говорить про досить високу зношеність основних засобів підприємства. На кінець періоду він зріс на 6,247%-их пунктів і склав 33,276%. Відповідно зросла ступінь придатності основних засобів досліджуваної компанії.

Фондовіддача основних засобів на початок періоду становила 5,045. Це означає, з кожної 1 грн. вкладених основних засобів товариство отримувало майже 5,045 грн. чистого доходу, що є досить високим показником. На кінець періоду цей показник зменшився на -3,846 грн. (до 1,199). Це говорить про зменшення ефективності використання основних засобів Державної акціонерної холдингової компанії "Артем".

Дослідження процесу формування доходів і фінансових результатів діяльності Державної акціонерної холдингової компанії "Артем" (табл. 7) показало зниження протягом досліджуваного періоду виручки від реалізації продукції на 66,4%, що в абсолютному вираженні становить 933187 тис. грн. Собівартість реалізованої продукції також суттєво зменшилася (майже на 75% або 734942 тис. грн.). Суттєво знизилася також сума витрат на збут (на 320166 тис. грн). Це більше, ніж у 10 разів. Величина адміністративних витрат та інших операційних витрат зросла відповідно на 39,9 та 87,0%. Інші операційні доходи зменшилися більше, ніж у половину.

Завдяки таким змінам компанія у звітному періоді отримала збиток від операційної діяльності у розмірі 24575 тис. грн. Не дивлячись на це, підприємство не є збитковим (і в попередньому, і в звітному році). Це стосується чистого фінансового результату. У звітному році було 26474 тис. грн. прибутку, а в минулому - 60081 тис. грн. Проте слід звернути увагу на те, що розмір чистого прибутку протягом звітного періоду зменшився більш, ніж на половину. Слід виявити причини такого становища і ліквідувати їх. Це дасть можливість підвищити чистий фінансовий результат підприємства.

Узагальнюючи результати проведеного аналізу Державної акціонерної холдингової компанії "Артем", можна стверджувати про збільшення величини його майнових ресурсів та зменшення обсягів продаж й ефективності використання ресурсів. Проведена оцінка ефективності управління активами показала низьку ефективність використання підприємством окремих видів його оборотних активів. Аналіз основних засобів свідчить про зменшення їх загальної суми і невисоку ефективність використання, на що також треба звернути увагу.

Резерви збільшення прибутку є можливими:

- за рахунок збільшення обсягу випуску продукції (робіт, послуг);
- за рахунок зниження витрат на виробництво і реалізацію продукції;
- за рахунок економії і раціонального використання коштів на оплату праці робітників та службовців;
- за рахунок запровадження досягнень науково-технічного прогресу, в результаті чого зростає продуктивність праці.

3. Список використаних джерел

1. Річна фінансова звітність Публічного акціонерного товариства «Одеський припортовий завод». URL: <https://smida.gov.ua/db/participant/00206539>

2. Господарський кодекс України : Закон України. Редакція від 19.08.2022 р. № 436 - IV. Ст. 139. URL: <http://surl.li/jqzs>

3. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ МФУ від 07.02.2013 р. № 73. Дата оновлення: 10.08.2021. URL: <http://surl.li/slib>

4. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : наказ МФУ від 29.11.1999 р. № 290. Дата оновлення: 29.09.2020. URL: <http://surl.li/qzgh>

5. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : наказ МФУ від 20.10.1999 р. № 246. Дата оновлення: 07.10.2022. URL: <http://surl.li/sbpf>

6. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : наказ МФУ від 27.04.2000 р. № 92. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: <http://surl.li/sigi>

7. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : наказ МФУ від 31.12.1999 р. № 318. Дата оновлення: 29.09.2020. URL: <http://surl.li/avvkm>

8. Лисак О. І., Андрєєва Л. О., Болтянська Л. О. Економіка підприємства : навчальний посібник. Мелітополь, 2020. 272 с. (с. 151-190) URL: <http://surl.li/hooyg>

9. Петренко К. В., Скоробагатова Н. Є. Економіка і організація виробництва : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 177 с. (С. 15-25) URL: <http://surl.li/hnyds>